

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11810/2023
03.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиља АА и мал. ББ, чији је законски заступник мајка АА, обе из ..., чији је пуномоћник Тања Арсић, адвокат из ... против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Бисерка Марковкић, адвокат из ..., ради поништаја писменог завештања, одлучујући о ревизији тужиља изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4385/22 од 21.12.2022. године, у седници одржаној 03.07.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиља изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4385/22 од 21.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 415/16 од 01.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиља којим су тражиле да се утврди да је писмено завештање пред сведоцима пок. ГГ, бив. из ..., које је проглашено на рочишту 25.01.2016. године у оставинском поступку пред Првим основним судом у Београду О 4361/15 неистинито и да као такво не производи правно дејство. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиља којим су тражиле да се поништи писмено завештање пред сведоцима пок. ГГ, бив. из ..., које је проглашено на рочишту 25.01.2016. године у оставинском поступку пред Првим основним судом у Београду О 4361/15 и да се заоставштина пок. ГГ, бив. из ..., умрлог ...2015. године у ..., расправи по закону. Ставом трећим изреке, обавезане су тужиље да туженом на име трошкова поступка исплате износ од 391.500,00 динара. Ставом четвртим изреке, одлучено је да се тужиља АА ослобађа плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4385/22 од 21.12.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиља и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиља за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиље су благовремено изјавиле ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда из одредбе члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, на коју ревидент у ревизији неосновано указује, с обзиром на то да у поступку пред другостепеним судом одлука није донета након одржане расправе и оцене доказа пред тим судом, већ у седници већа. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју ревидент у ревизији такође указује, не представља разлог за изјављивање ревизије на основу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила АА је супруга, тужила малолетна ББ ћерка, ГГ, а тужени ВВ син из претходног брака ГГ, који је преминуо ...2015. године. ГГ живео је и радио на релацији Београд – Лондон. Тужени је у очевом стану у Лондону пронашао његово завештање, након чега је тужили АА понудио исплату износа од 50.000 евра и да јој плаћа 200 евра сваког месеца наредних пет година, рачунајући на евентуалну повреду нужног дела, уз услов да се одрекне свог наследног дела у оставинском поступку, што тужила АА није прихватила. У оставинском поступку пред Првим основним судом у Београду за наследнике иза пок. ГГ проглашени су супруга АА, мал. ћерка ББ и син ВВ. Дана 25.01.2016. године, проглашено је завештањ пок. ГГ, сачињено 22.03.2012. године у форми писменог завештања пред завештајним сведоцима ДД и ЂЂ, којим је оставилац располагао ванкњижним правом својине на двособном стану бр. .. у ул. ... бр. .. у Београду, површине 66 м² у корист свог сина овде туженог. Тужени је у оставинском поступку дао наследничку изјаву да признаје пуноважност завештања оставиоца и по форми и по садржини, док је у своје име и у име тужиле мал. ББ, тужила АА изјавила да не признаје пуноважност завештања оставиоца, ни по форми ни по садржини, због чега су упућене на парницу ради доказивања пуноважности наведеног завештања. Из налаза и мишљења судског вештака за криминалистичку трасологију, балистику и хемију Мирослава Бусарчевића нижестепени судови су утврдили да је спорно завештање начињено на листу белог папира, формата А4, да садржи латинични текст, одштампан црним тоном штампача персоналног рачунара, као и помоћу хемијске оловке, руком написан ћирилични скраћени потпис оставиоца (ГГ) и латинични пуни потпис са подацима два сведока. Потпис оставиоца и потпис са подацима сведока ДД написани су хемијском оловком, напуњеном црним мастилом, док су потпис са подацима сведока ЂЂ написани хемијском оловком, напуњом плавим мастилом. Према налазу и мишљењу овог судског вештака, када се узме у обзир тренутак у којем је вршено вештачење (октобар 2021. године), да је могуће да је текст спорног завештања одштампан 22.03.2012. године, како је у њему и наведено, односно да се таква могућност не може искључити и да се исто односи и на потпис оставиоца ГГ и на потписе са подацима сведока ДД и ЂЂ. Из налаза и мишљења судског вештака за област трасологије Војкана Зорића, нижестепени судови су утврдили да су трагови потписа завештаоца и првог завештајног сведока ДД настали коришћењем црног средства за писање, док је траг средства за писање другог завештајног сведока плаве боје. На тексту оригиналног завештања се не појављују тачке које постоје на овереној

фотокопији завештања нити се уочавају трагови брисања или радирања на оригиналном завештању у региону документа где се те тачке уочавају код фотокопије завештања, која је достављена суду. Не може се апсолутно утврдити у ком временском размаку су стављени потписи на предметном завештању, већ се може износити само релативно време настанка потиса на основу степена деградације средстава за писање на папиру, тако да се не може искључити вероватноћа да су сви трагови који су писани руком на завештању настали истовремено и у блиском временском интервалу. С обзиром на указивање тужила на постојање бланко потписаног листа папира и с обзиром на већи празан простор између текста завештања и потписа завештаоца, да се не може искључити могућност да је текст завештања накнадно уклапан у простор на листу хартије у односу на потпис завештаоца који је раније потписан, односно да је могуће да је текст предметног завештања отштампан касније од стављања потписа на њега. Потпис завештаоца на завештању није фалсфикован и није скениран. Завештајни сведоци истовремено су били пристуни у стану оставиоца када је завештање оставилац прочитао и потписао, а затим су га и они потписали, при том су претходно били упознати са последњом вољом оставиоца и имовином коју је желео да остави туженом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужила одбили, као неоснован применом члана 2, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 114, 115, 135, 155, 156, 157, 160. став 2, 161, 162, 163, 164. став 1, 165, 166, 167, 168, 169. и 170. став 1. Закона о наслеђивању („Службени гласник РС“, бр. 46/95), налазећи да предметно завештање није ништаво, јер није фалсификовано и да је предметно завештање сачињено у законом прописаној форми са којих разлога нису испуњени услови да се исто поништи.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилном применом материјалног права одлучили о тужбеним захтевима тужила.

Тужиле тужбом траже да се утврди да је спорно завештање ништаво, а свој захтев за утврђење ништавости спорног завештања заснивају на тврдњи да се ради о фалсификованом завештању које је сачињено злоупотребом потписа сада пок. ГГ односно накнадним додавањем садржине завештања и накнадним потписима сведока на бланко папиру са потписом оставиоца. С тим у вези, тужиле тужбом траже и да се поништи предметно завештање, јер није поштован облик и услови одређени законом за писмено завештање пред сведоцима.

Одредбом члана 157. Закона о наслеђивању („Службени гласник РС“, бр. 46/95), прописано је да је фалсификовано завештање ништаво. На основу одредбе члана 161. истог Закона, на ништавост суд пази по службеној дужности и на њу се може позвати свако заинтересовано лице. Завештање је рушљиво ако га је сачинио онај ко није имао завештајну способност, ако је у време завештања било мана завештаочеве воље и ако при сачињавању завештања нису поштовани облик и услови одређени законом, у смислу одредбе члана 164. став 1. Закона о наслеђивању. Писмено завештање пред сведоцима прописано је у одредби члана 85. Закона о наслеђивању, тако што завешталац који зна да чита и пише може завештање сачинити тако што ће пред два сведока изјавити да је већ сачињено писмено прочитао, да је то његова последња воља и потом се на писмено својеручно потписати (став 1.). Сведоци се истовремено потписују на самом завештању, а пожељно је да се назначи њихово својство сведока (став 2.).

Спорно завештање сачињено је на листу белог папира, формата А4, садржи латинични текст, одштампан црним тонером штампача персоналног рачунара, као и помоћу хемијске оловке руком написан ћирилични скраћени потпис оставиоца и латиничне пуне потписе са подацима два сведока. Потпис оставиоца и потпис са подацима сведока ДД написани су хемијском оловком, напуњеном црним мастилом, док је потпис са подацима сведока ЂЂ написан његовом хемијском оловком, напуњом плавим мастилом. Према исказима завештајних сведока ДД и ЂЂ, исти су били присутни у стану оставиоца, када је оставилац прочитао и потписао спорно завештање, као и да су га потом они потписали, а да су претходно били упознати са последњом вољом оставиоца и имовином коју је желео да остави туженом. Имајући у виду напред наведено и цитиране одредбе Закона о наслеђивању, као и да из налаза и мишљења оба судска вештака произлази да није искључена могућност, односно да постоји вероватноћа да су потписи оставиоца и сведока настали истовремено, док из налаза и мишљења судског вештака Војкана Зорића произлази да потпис завештаоца на спорном завештању није фалсификован, ни скениран, а тужиле нису доказале да је тужени био у поседу бланко папира са потписом завештаоца, то је правилан закључак нижестепених судова да спорно завештање није ништаво, јер испуњава све услове пуноважности завештања прописане Законом о наслеђивању. Наиме, у овом случају је утврђено да је спорно завештање сачињено у форми писменог завештања, с обзиром на то да је завешталац пред сведоцима изјавио да је већ сачињено писмено прочитао, да је то његова последња воља и потом се на писмену својеручно потписао, као и сведоци, а тужиле нису доказале да је спорно завештање фалсификовано, што значи да спорно завештање није ништаво. Приликом сачињавања завештања поштован је облик и услови одређени законом, што значи да предметно завештање није ни рушљиво, како су то правилно закључили нижестепени судови, због чега тужиле неосновано у ревизији побијају правилност примене материјалног права.

Наводима ревизије не доводи се у питање правилност побијане пресуде. Тужиле у ревизији указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није разлог због ког ревизија може да се изјави на основу члана 407. став 2. ЗПП, којим је прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, осим у случају из члана 403. став 2. тог закона, што овде није случај.

Са напред наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић